

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **T. K.**
bytem H. 529, X H.
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Bechyně
sídlem Legerova 148, 280 02 Kolín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2016, č. j. KUOK 120591/2016, ve věci přestupku,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje Š. H.

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, citovaného v záhlaví, kterým žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Lipník nad Bečvou (dále jen „městský úřad“) ze dne 5. 9. 2016, č. j. MU/18522/2016/OSČaŽÚ-PVD.
2. Rozhodnutím městského úřadu byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Přestupku se žalobce dopustil z nedbalosti tím, že porušil § 18 odst. 3 citovaného zákona, že dne 7. 6. 2016 v době kolem 14.33 h na silnici I/47 v katastru obce Lipník nad Bečvou poblíž vjezdu na silnici I/47 ze silnice II/434 (od čerpací stanice Unicorn), kde je zákonnou úpravou dovolena nejvyšší rychlost jízdy mimo obec 90 km/h, jako řidič silničního motorového vozidla Volkswagen Golf, RZ X, jedoucího ve směru jízdy na obec Hranice, překročil tuto nejvyšší dovolenou rychlost o 51 km/h. Žalobci byla Policií ČR pomocí silničního radarového rychloměru typu Ramer 10C naměřena rychlost 146 km/h, při zvážení možné odchylky měření $\pm 3 \%$ byla rychlost 141 km/h.
3. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců a náhrada nákladů správního řízení v paušální výši 1 000 Kč.
4. V **žalobě** žalobce namítal nezákonné nerespektování omluvy a neprokázání materiálního znaku přestupku.
5. Žalobce byl na svých právech výrazně omezen tím, že jeho omluva nebyla akceptována jako dostatečně odůvodněná, byť byla včasná. Žalobce omluvu zaslal včas a považoval ji za dostačující důvod pro to, aby bylo nařízeno nové ústní jednání. Protože šlo o první omluvu žalobce, nebyl ze strany městského úřadu důvod omluvu neakceptovat a nenařídít ve věci nový termín ústního jednání. Tím bylo žalobci znemožněno navrhopvat důkazy na svou obhajobu, ale taktéž seznámit se alespoň s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. S ohledem na rychlost, se kterou věc projednal i žalovaný, není důvod se domnívat, že by alespoň možnost seznámit se s podklady rozhodnutí znemožnila řádné projednání věci. Žalobce se neztotožnil s názorem žalovaného, že byl náležitě poučen o tom, jaká omluva je dostatečná, aby byla městským úřadem akceptována. S ohledem na běžnou praxi správních orgánů, kdy je možno se omluvit pouze telefonicky a dohodnout jiný termín jednání, je postup městského úřadu žalobcem považován za přehnaně přísný.
6. Žalovaný se naprosto nezabýval skutečností, zda žalobce naplnil materiální znak daného přestupku. Žalovaný konstatoval, že mělo dojít k závažnému porušení veřejného zájmu a za veřejný zájem považoval to, aby se na pozemních komunikacích respektovala pravidla silničního provozu. Podle žalobce ne každé porušení pravidel musí být přestupkem a je třeba skutek vnímat v širších souvislostech a vzít v potaz další okolnosti, které mohly povahu jednání ovlivnit, zejména možnost, zda mohl dotyčný svým jednáním kohokoliv ohrozit. Žalobce se domníval, že vzhledem k době, kdy ke spáchání skutku došlo, musela být možnost, že by svým jednáním kohokoliv ohrozil, velmi nízká. Žalovaný se naprosto nevypořádal s argumentem ohrožení ostatních účastníků silničního provozu, které bylo s ohledem na dobu, kdy byl skutek spáchán, naprosto minimální, a to zejména vlivem

provozu na pozemní komunikaci, kde měl být přestupek spáchán. Žalovaný se nevypořádal ani s dalšími odvolacími důvody, zejména s tím, že vozidlo žalobce v době spáchání přestupku neřídil. Žalovaný se s tímto argumentem vypořádal velmi rozpačitě, když evidentně na základě vlastních subjektivních dojmů k tomu uvedl, že se jedná o pouhou snahu žalobce vyvinut se z přestupku, aniž by toto tvrzení jakkoliv vyvrátil za použití relevantních důkazů.

7. Zákony, které upravují provoz na pozemních komunikacích, mají primární význam ve smyslu ochrany účastníků silničního provozu. Ovšem zejména u rychlosti je nebezpečnost založena na zjevně subjektivních dojmech. Rozhodně nelze konstatovat, že vyšší rychlost rovná se automaticky vyšší nebezpečí, a to za předpokladu, že je koho potenciálně ohrozit, což v době spáchání předmětného přestupku nebylo a mohlo tedy dojít pouze k ohrožení řidiče vozidla, které rychlost překročilo. Ohrožení, kterému se vystavuje např. rychlou jízdou žalobce, nemůže být předmětem zájmu orgánu veřejné moci a za ohrožování vlastní osoby nemůže být jakkoliv postižen, jediné v případě, že by riziku vystavil i ostatní účastníci silničního provozu.
8. K naplnění materiálního znaku přestupku žalobce namítal, že je nutno jej jednoznačně prokázat. Správní orgány neprokázaly materiální aspekt přestupku i s ohledem na místo a čas spáchání, povětrnostní podmínky, dostupnou infrastrukturu, stav komunikace, zástavbu bezprostředně navazující na místo spáchání přestupku a její využití. Je důvodný předpoklad, že např. v bytové zástavbě, dopoledne a v pracovní den je např. pohyb chodců naprosto minimální.
9. Správní orgány se dále naprosto nevypořádaly s námitkami žalobce na jasné zjištění místa spáchání přestupku. I v tomto žalobce spatřoval zásadní pochybení při celkovém zjištění přestupku.
10. Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** uvedl, že tyto jsou zcela totožné s odvolacími námitkami. S těmi se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně a v dostatečném rozsahu vypořádal a na závěry tam uvedené odkázal. Podle žalovaného ze spisového materiálu městského úřadu a žalovaného je zřejmé, že žalobní námitky jsou nedůvodné.
11. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 16. 12. 2016 – s přihlédnutím ke specifikům daného řízení, popsaným v další části rozsudku.
12. Ze **správního spisu** ve vztahu k souzené věci soud zjistil z oznámení přestupku ze dne 21. 6. 2016 spáchání přestupku tak, jak je uvedeno v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku. V místě měření byla nejvyšší dovolená rychlost 90 km/h. Vozidlo žalobce bylo zastaveno hlídkou Policie ČR, Dopravního inspektorátu Přerov, na začátku obce Hranice VII - Slavič u domu č. 96.
13. Do ručně psaného oznámení přestupku se žalobce nevyjádřil, pouze ho podepsal.

14. Podle záznamu o přestupku z rychloměru bylo zjištěno z fotografie, že registrační značka vozidla byla čitelná, vozidlo je umístěno uprostřed snímku, mezi rychloměrem a vozidlem není žádná překážka, jde o rovný přehledný úsek před zatáčkou a rychlost naměřená žalobci ze stacionárního rychloměru byla 146 km/h.
15. Podle ověřovacího listu č. 185/15 ze dne 23. 11. 2015 byl rychloměr ověřen jako stanovené měřidlo. Konec platnosti ověření byl dne 22. 11. 2016.
16. Podle výpisu z registru řidičů má žalobce řidičské oprávnění od roku 1984.
17. Podle úředního záznamu Policie ČR ze dne 7. 6. 2016 bylo zaznamenáno radarem rychle jedoucí osobní motorové vozidlo, identifikované výše. Toto vozidlo policisté služebním vozem dojeli a zastavili, policista J. si vyžádal od řidiče doklady, které musí mít při řízení u sebe. Na měřicím zařízení nedošlo k žádné události, která by mohla ovlivnit přesnost měření.
18. Podle úředního záznamu Policie ČR ze dne 8. 6. 2016, sepsaného policistou Jánským, bylo změřeno rychle jedoucí předmětné vozidlo. Po zastavení řidič na výzvu předložil doklady, které musí mít při řízení u sebe, zelenou kartu a doklad totožnosti. Policista kontrolou vozidla a jeho řidiče zjistil, že vozidlo řídil žalobce, který tiskopis oznámení přestupku podepsal, ale nevyjádřil se k věci. Přestupek byl spolehlivě zjištěn.
19. Součástí správního spisu je mapový podklad přestupku ze stránek mapy.cz a uliční pohled - panorama z místa postavení rychloměru ve směru na obec Hranice.
20. Podpis žalobce na doručence o oznámení zahájení správního řízení je totožný jako na tiskopisu „oznámení přestupku“.
21. Podle výpisu z evidenční karty má žalobce devět záznamů o přestupcích a aktuální stav bodového hodnocení je 0 bodů. Zákaz řízení motorových vozidel uplynul dne 18. 11. 2010.
22. Z jednání nařízeného na 2. 8. 2016 se žalobce podáním ze dne 29. 7. 2016, zaslaným zmocněncem, omluvil. Podle omluvy se žalobce nemohl osobně dostavit z důvodu plánovaného pobytu v zahraničí a zmocněnec se nemohl dostavit z důvodu účasti na jiném ústním jednání ve stejný den, kde je jeho účast nezbytně nutná. Žádná písemnost o jiném jednání, ani žádná jiná písemnost, nebyla k omluvě doložena. Dále v omluvě žalobce žádal, aby došlo k přesné specifikaci místa spáchání přestupku a prokázání materiálního znaku. Žalobce navrhl výslech zasahujících policistů a posouzení provedeného měření ze strany odborného pracovníka výrobce použitého měřicího zařízení, protože se žalobce domníval, že došlo k užití měřicího zařízení v rozporu s pokyny výrobce. Dále žalobce požádal o doklady o absolvovaném proškolení obsluhy měřicího zařízení.
23. Policie ČR doplnila do spisu osvědčení o proškolení obsluhy rychloměru.
24. Dne 2. 8. 2016 byl projednán přestupek v nepřítomnosti žalobce a jeho zmocněnce a bylo provedeno dokazování všemi citovanými listinami.
25. Podle úředního záznamu městského úřadu následně, dne 2. 8. 2016 v čase 12.14 h kontaktoval městský úřad muž, který se představil jako žalobce a dotázal se, zda je

Shodu s prvopisem potvrzuje Š. H.

městskému úřadu známo, že je zastupován zmocněncem. Oprávněná úřední osoba mu sdělila, že ano, a k omluvě žalobce se ho dotázala, zda je v zahraničí a žalobce uvedl, že ne. K dotazu, zda budou žalobci zasílány v budoucnu nějaké písemnosti, žalobce sdělil, že ne, že vše bude doručováno zmocněnci.

26. **Rozhodnutím ze dne 5. 9. 2016** byl žalobce uznán vinným ze shora citovaného přestupku.
27. Skutková zjištění učinil městský úřad z listinných důkazů citovaných výše, zejména ze záznamu o přestupku, oznámení přestupku doplněného úředními záznamy, ověřovacím listem a osvědčením č. 044/2016 a č. 035/2016 ze dne 16. 2. 2016 o proškolení policistů k obsluze rychloměru. Městským úřadem byla zohledněna odchylka $\pm 3 \%$, protože šlo o rychlost nad 100 km/h. Dalším podkladem pro vydání rozhodnutí byl mapový podklad, který byl v souladu s určením místa přestupku podle záznamu z rychloměru a záznamu o přestupku. Na silnici I. třídy č. 47 v katastru obce Lipník nad Bečvou poblíž GPS délka 17°36'45.4200" E a GPS šířka 49°31'54.491" N, tedy poblíž vjezdu na silnici I/47 ze silnice II/434 (od čerpací stanice Unicorn), je nejvyšší dovolená rychlost mimo obec obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích vymezena hodnotou 90 km/h. Panoramatický snímek pořízený městským úřadem z internetových stránek mapy.cz a zobrazující scénérii z místa postavení měřiče rychlosti ve směru jízdy k obci Hranice ukazuje shodu krajiny zde zobrazené s krajinou zachycenou na záznamu o přestupku.
28. Proto městský úřad neměl pochybnosti o místě spáchání přestupku. Konkretizací místa spáchání přestupku ve výroku považoval městský úřad za dostatečnou, následně konkretizovanou ve správním řízení, a proto městský úřad odmítl provést další dokazování ke zjišťování místa přestupku.
29. Podle městského úřadu míra společenské nebezpečnosti daného přestupku je sama o sobě dána formální stránkou přestupku, kdy překročení nejvyšší dovolené rychlosti mimo obec o 50 km/h a více jistě nemůže být považováno za bagatelní překročení rychlosti, které je v běžném provozu řidičem jen stěží seznatelné a uhlídatelné. V případě žalobce k překročení nejvyšší dovolené rychlosti mimo obec došlo podle záznamu o přestupku v levém jízdním pruhu pozemní komunikace o dvou jízdních pružích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy, kdy jízdní pruhy vyznačené na vozovce v jednom směru jízdy nejsou od jízdních pruhů vyznačených na vozovce v opačném směru jízdy odděleny středovými svodidly. K překročení rychlosti došlo v době, kdy se míjel žalobce s protijedoucím nákladním vozidlem. Pokud by došlo ke kolizi těchto dvou vozidel, byly by následky na životě, zdraví a majetku, a to zejména v důsledku překročení nejvyšší dovolené rychlosti mimo obec žalobcem, nedozírné. Z uvedeného vyplynulo, že žalobce ohrozil a porušil zákonem chráněný zájem společnosti.
30. Výslech policistů za účelem posouzení provozu na dané komunikaci i rizikovosti v jízdě žalobce městský úřad neprovedl, neboť měl za to, že stěžejní listinné důkazy, zejména záznam o přestupku, poskytoval dostatečné informace o provozu na dané komunikaci i o rizikovosti jízdy žalobce. K námitce vadného užití rychloměru, a to v rozporu s pokyny výrobce, městský úřad uvedl, že navrhované dokazování neprovedl, neboť oprávněná úřední osoba je držitelkou osvědčení č. 2879, které jí bylo dne 5. 5. 2016 vystaveno společností RAMET a.s. Kunovice, když absolvovala odbornou přípravu pro užívání

Shodu s prvopisem potvrzuje Š. H.

silničních rychloměrů typu Ramer 10 ve všech modifikacích, a to se zaměřením na vyhodnocování záznamu přestupků. Tato osoba dospěla k závěru, že správnost měření je dokladována správnou pozicí měřeného vozidla na snímku.

31. K materiálnímu aspektu městský úřad dodal, že při běžném denním provozu jde o natolik významné překročení rychlosti mimo obec, že samo o sobě porušuje společenský zájem na dodržování pravidel silničního provozu a na bezpečnosti tohoto provozu. Takto závažné porušování pravidel silničního provozu nelze tolerovat. Zavinění žalobce nemohlo být vyhodnoceno jinak než jako zavinění z nedbalosti, když k prokázání úmyslu chyběly podklady. Ústní jednání o přestupku dne 2. 8. 2016 proběhlo v souladu s § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“), v nepřítomnosti žalobce a bez účasti jeho zmocněnce.
32. V **odvolání** žalobce namítal nesprávné určení místa přestupku a navrhl k němu provést místní šetření a zjistit, zda k přestupku došlo na místě veřejně přístupném nebo na soukromém pozemku. Dále žalobce namítl nesprávné užívání zkratk zákona a jejich označování, nesprávné zjištění skutkového stavu, kdy vznikla rozumná pochybnost a mělo být rozhodnuto podle právní zásady *in dubio pro reo*. Nebyl prokázán materiální aspekt přestupku, přičemž nelze argumentovat formálním znakem. Dále městský úřad neprokázal, jak a v čem porušil nebo ohrozil žalobce bezpečnost. Tato skutečnost měla být předmětem dokazování, např. znalecky, vyšetřovacím pokusem ap. V tomto směru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
33. Žalovaný v **rozhodnutí o odvolání** k námitce nesprávného označení místa přestupku odkázal na výrok rozhodnutí městského úřadu a na to, že místo spáchání přestupku bylo vymezeno jednak označením pozemní komunikace, katastrem obce a lokalizací místa měření, včetně konkretizace záchytného bodu (čerpací stanice Unicorn) a dále upřesněno směrem jízdy dotčeného vozidla. Tím bylo legitimně dosaženo požadavku na výrok rozhodnutí o přestupku podle § 77 zákona o přestupcích ve vazbě na § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“). K námitce, že se žalobce přestupku nedopustil on, žalovaný uvedl, že z provedeného dokazování nevyplývá žádná taková skutečnost, která by tuto pochybnost do zjištěného skutkového stavu vnášela. Z listinných důkazů založených ve spisovém materiálu zcela jednoznačně vyplývají okolnosti spáchání přestupku, kdy bylo vozidlo změřeno a následně bezprostředně poté zastaveno a fyzicky kontrolováno.
34. Uvedenému svědčí i samotný fakt, že obviněný jakožto řidič vozidla byl na místě ztotožněn podle jím předložených dokladů a stejně tak byl seznámen s obsahem sepsaného oznámení, které na místě podepsal. Pokud až v odvolání žalobce, resp. jeho zmocněnec přichází s možnou verzí, že se přestupku dopustil někdo jiný než žalobce, nelze to považovat za nic jiného než způsob jeho obhajoby a snahu jakkoliv zvrátit zjištěný stav. Ze strany žalobce nebyl předložen žádný pádný argument, který by měl takto obecně vnášenou pochybnost podpořit. Nelze odhlédnout ani od faktu, že tento způsob strategie obhajoby byl stejným zmocněncem uplatněn i v jiných řízeních, v nichž se snažil zpochybnit skutkový stav právě záměnou řidiče (např. ve věcech sp. zn. KÚOK/20452/2014/ODSH – SD/7693, KÚOK/15845/2015/ODSH-SD/793, KÚOK/70906/2016/ODSH-SD/7471).

Shodu s prvopisem potvrzuje Š. H.

35. Shromážděné důkazy ve svém souhrnu prokázaly dané jednání bez důvodných pochybností a nebyly mezi nimi rozpory či nesrovnalosti. Ze shromážděných důkazních prostředků nevyplývalo nic, co by zpochybňovalo správnost informací zachycených na listinném důkazu – fotografii s údaji o čase, rychlosti a místě výskytu předmětného vozidla (vozidlo bylo zaměřeno a fotografováno při jízdě na silnici). Správný a řádný způsob měření byl Policií ČR doložen zmíněnou fotografií a ověřovacím listem k danému typu měřidla. Žalovaný neshledal důvod, že zákonnost průběhu měření bylo třeba doplňovat dalším důkazem. Žalovaný zdůraznil, že městský úřad postupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v souladu s § 3 správního řádu. Svůj postup řádně a vyčerpávajícím způsobem v projednávané věci odůvodnil, své úvahy dostatečně popsal a žalovaný shledal, že byly v souladu se zásadami správního řízení a přijaté závěry byly přiměřené.
36. Nedůvodná byla námitka, že se městský úřad nezabýval materiálním aspektem přestupku. Žalovaný obecně konstatoval, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Daný případ se ničím neodlišuje od běžně se vyskytujících případů, a proto lze uplatnit citované pravidlo. Překročením nejvyšší dovolené rychlosti mimo obec o více jak polovinu stanoveného rychlostního limitu dané skutkové podstaty je natolik významné, že samo o sobě porušuje společenský zájem na dodržování pravidel silničního provozu a na bezpečnosti tohoto provozu. Takto závažné porušování pravidel silničního provozu nelze tolerovat. Žalovaný podotkl, že u přestupků týkajících se překročení nejvyšší dovolené rychlosti se materiální stránka posuzuje mimo jiné vzhledem k nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem o silničním provozu pro jízdu, v tomto případě pro jízdu mimo obec.
37. Námitka žalobce, že městský úřad měl prokázat, jak a v čem byla porušena nebo ohrožena bezpečnost, byla lichá. Formálním znakem skutkové podstaty přestupku, podle nichž bylo jednání žalobce kvalifikováno, není ohrožení jiných účastníků silničního provozu. Stejně se tak pro naplnění materiálního znaku nevyžaduje, aby jednáním žalobce byl skutečně ohrožen někdo život, zdraví či majetek. Postačuje, že jednáním došlo k ohrožení zájmu společnosti a nikoliv ohrožení konkrétních jednotlivců. Působení pravidel provozu na pozemních komunikacích má výrazně preventivní charakter.
38. Nad rámec posuzovaného žalovaný posoudil, zda byly dány podmínky k projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce. Řízení ve věci bylo zahájeno dne 12. 7. 2016, kdy bylo žalobci doručeno oznámení. Městský úřad nařídil ústní jednání na den 2. 8. 2016, kdy předvolání bylo doručeno 12. 7. 2016, tedy více jak s třítydenním časovým předstihem. Až tři dny před jednáním městský úřad obdržel písemnou omluvu zasloupanou zmocněncem, že se jednání nemůže zúčastnit z důvodu kolize s jiným ústním jednáním. Současně omluvil účast žalobce s tím, že ten se nemůže dostavit z důvodu plánovaného pobytu v zahraničí. Takto učiněná omluva nebyla nijak dále doložena, a proto je důvodnost omluvy nepřezkoumatelná a nelze na ni brát zřetel. Městskému úřadu nic nebránilo v tom, aby postupoval podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a věc projednal v nepřítomnosti žalobce. Tento postup shledal žalovaný jako správný a v souladu se zákonem.
39. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

40. K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 7. 6. 2016 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 29. 12. 2016.
41. Skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku, a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto posuzoval soud souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.
42. Jako nedůvodnou shledal soud **námitku nezákonného nerespektování omluvy**.
43. Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*
44. Žalobce se prostřednictvím zmocněnce omluvil, avšak omluvu nijak nedoložil – ani omluvu žalobce, ani omluvu zmocněnce. Podle ústního sdělení žalobce, zaznamenaného v úředním záznamu, navíc žalobce nepobýval v době ústního jednání v zahraničí.
45. Aby šlo o náležitou omluvu, musí v ní být dostatečně konkrétním způsobem představen důležitý důvod, pro který není možná účast na ústním jednání. Řádné doložení důvodů omluvy je na tom, kdo se z jednání omlouvá. Současně je nutné u omluvy splnit požadavek na to, aby byla správnímu orgánu sdělena bezodkladně po vzniku překážky, která v účasti na jednání brání. K bezodkladnosti omluvy jako součásti požadavků na náležitou omluvu lze podpůrně poukázat na § 59 správního řádu *in fine*, kde se v souvislosti s omluvou z osobní účasti při úkonu správního orgánu výslovně hovoří o povinnosti se bezodkladně omluvit. Vzhledem k obdobné funkci omluvy ve smyslu § 59 správního řádu a omluvy ve smyslu § 74 zákona o přestupcích dopadají na omluvu shodné požadavky z hlediska její bezodkladnosti.
46. Osobní účast na ústním jednání o přestupku je právem, které může obviněný z přestupku realizovat, a to i prostřednictvím svého zástupce. Výkon tohoto práva předpokládá určitý stupeň součinnosti správního orgánu a osob, které se jednání účastní. Správní orgán musí dostát své povinnosti řádně obviněného předvolat, vyvinout úsilí k zajištění přítomnosti případných svědků apod. Je nutné si uvědomit, že nařízením jednání na určitý termín jsou pro tento den blokovány kapacity správního orgánu. Stanovení termínu ústního jednání má v případě předvolání svědků dopad i na další osoby. S ohledem na omezené kapacity správních orgánů, případnou nutnost provádění svědeckých výpovědí apod., je nevhodné, aby docházelo na poslední chvíli k přesunu termínu již nařízeného jednání. Z tohoto pohledu byl do zákona vtělen požadavek náležité omluvy, přičemž jedním z aspektů náležité omluvy je i její bezodkladnost. Součástí úkolů správního orgánu je i posouzení, zda jde o omluvu řádnou, a případně také ověření údajů, kterými je omluva podložena, což přirozeně vyžaduje určitý čas.
47. Z naznačených důvodů je vhodné, aby se správní orgán dozvěděl co nejdříve o překážce, která brání obviněnému z přestupku či jeho zástupci v účasti na ústním jednání, jelikož jen tak lze co nejsnáze minimalizovat případné dopady přesunu termínu jednání na další osoby a na činnost správního orgánu samotného. Požadavek, aby omluva z ústního

Shodu s prvopisem potvrzuje Š. H.

jednání byla správnímu orgánu sdělena bezodkladně po vzniku překážky v účasti na jednání, není nikterak zatěžující či nepřiměřená. Naopak v bezdůvodném oddalování okamžiku sdělení omluvy správnímu orgánu lze spatřovat znaky obstrukčního jednání.

48. Posouzení důležitosti důvodu svěřil zákonodárce správnímu orgánu a jeho správnímu uvážení při výkladu neurčitého právního pojmu *náležitá omluva* a *důležitý důvod* omluvy. Podle § 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s. soud správní uvážení nepřezkoumává, pokud správní orgány nepřekročily jeho meze nebo jej nezneužily. V daném případě soud při výkladu uvedených neurčitých právních pojmů nezjistil ani překročení mezí správního uvážení, ani jeho zneužití. Ostatně ani žalobce vůbec nekonkretizuje, jak a čím měly být zneužity či překročeny. Žalobce za dané situace nemohl legitimně očekávat, že přestupek nebude městský úřad dne 2. 8. 2016 projednávat.
49. S ohledem na průběh celého správního řízení u správních orgánů obou stupňů je třeba vykládat uvedené neurčité právní pojmy v kontextu celé situace, včetně zjištěného skutkového stavu, obsahu námitek a jednání obviněných - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009-99, www.nssoud.cz, podle kterého *důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.*
50. V posuzované věci byl žalobce k jednání předvolán s více jak třítydenním předstihem. Plnou moc žalobce udělil v den převzetí předvolání. Odpovědnost za volbu zmocněnce nese žalobce. Pokud zmocněnec zaslal omluvu pozdě, uvedl smyšlené důvody a navíc omluvu vůbec nijak nedoložil, nemůže se jednat o omluvu náležitou.
51. K problematice povinnosti správního orgánu vyzývat obviněného k doložení dalších důvodů omluvy se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v rozsudku ze dne 27. 1. 2015, č. j. 6 As 215/2014–25, ve kterém konstatoval, že *„stěžovatel nemá pravdu, když tvrdí, že ho měl městský úřad vyzvat k doložení dalších důvodů omluvy z ústního jednání, pokud měl pochybnosti. Důkazní břemeno ohledně prokázání náležitosti omluvy totiž leží na osobě, která omluvu podává. Bylo tedy pouze věcí stěžovatele, aby doložil důvody omluvu ospravedlňující. Úkolem magistrátu nebylo poučovat stěžovatele o tom, jaké by měl předložit důkazy a důvody omluvy.“*
52. Citovaný závěr byl následně korigován rozsudkem ze dne 9. 7. 2015, č. j. 6 As 97/2015–27, kde bylo uvedeno, že *„nelze dát obecně platnou odpověď na otázku, kdy správní orgán vystačí s posouzením náležitosti omluvy na základě důkazů předložených obviněným, a kdy by měl naopak vyzvat obviněného k odstranění vzniklých pochybností o důvodu omluvy, příp. o její včasnosti. Vždy bude záležet na konkrétních okolnostech případu. Střetávají se zde totiž základní zásady správního řízení. Ty na jednu stranu vyžadují, aby správní orgán bral ohled na oprávněné zájmy účastníka řízení, poskytl mu řádné poučení a umožnil mu uplatňovat jeho procesní práva (srov. § 2 odst. 3, § 4 odst. 2 a odst. 4 správního řádu), na druhou stranu však též zavazují správní orgán, aby usiloval o dosažení řešení, které je v souladu s veřejným zájmem*

Shodu s prvopisem potvrzuje Š. H.

(v přestupkovém řízení půjde o potrestání pachatele), a aby rozhodoval bez zbytečných průtahů (srov. § 2 odst. 4, § 6 odst. 1 správního řádu). Zásadně platí, že břemeno prokázat náležitou omluvu z ústního jednání tíží toho, kdo omluvu podává.“

53. Přitom již jen skutečnost, že se nejedná o omluvu bezodkladnou, vede k závěru, že se nejedná o omluvu náležitou ve smyslu § 74 přestupkového zákona.
54. V posuzované věci nebyl městský úřad povinen stěžovatele informovat o tom, že jeho omluva nebyla náležitá ve smyslu § 74 zákona o přestupcích. Břemeno prokázání náležitosti omluvy leží na osobě, která omluvu podává.
55. S ohledem na vše výše uvedené nelze předmětnou omluvu žalobce z jednání považovat za náležitou ve smyslu § 74 zákona o přestupcích. Správní orgán tedy mohl věc projednat v jeho nepřítomnosti.
56. Neopodstatněná je námitka, že nebyl naplněn **materiální znak přestupku**.
57. Lichá je námitka, že se správní orgány obou stupňů nevypořádaly s materiálním aspektem přestupku. Jak soud citoval z obou rozhodnutí výše, oba orgány se jím podrobně zabývaly a s jejich argumentací se soud ztotožnil.
58. Žalobce překročil nejvyšší dovolenou rychlost při jízdě mimo obec o 64 %. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2012, č. j. 1 As 118/2012-23, *materiální stránku přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je nutno posuzovat vzhledem k nejvyšší povolené rychlosti stanovené § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., zákona o silničním provozu, pro jízdu v obci (50 km/hod), nikoli k hranici zavedené kvalifikujícím znakem skutkové podstaty tohoto přestupku (70 km/hod)*. V posuzovaném případě vzhledem k tomuto právnímu názoru nelze o značné závažnosti protiprávního jednání žalobce vůbec pochybovat, což vyjádřily výslovně a jednoznačně i správní orgány obou stupňů v napadených rozhodnutích.
59. Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupkem *zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně*“.
60. Pokud jde o samotný materiální znak přestupku upravený v uvedeném ustanovení, chráněným zájmem zde je zejména organizace dopravy a zajištění její bezpečnosti. K naplnění materiální stránky přestupku přitom postačí i jen ohrožení chráněného zájmu.
61. V této souvislosti lze zmínit např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, z něhož jednoznačně vyplývá, že naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku bude běžně znamenat i naplnění znaku materiálního, tedy porušení nebo ohrožení určitého zájmu společnosti, resp. jen v případě přistoupení dalších významných okolností bude moci být uzavřeno, že k naplnění materiální stránky nedošlo. V daném případě však žádné takové významné okolnosti nenastaly.
62. Žalobce značně překročil nejvyšší dovolenou rychlost při jízdě mimo obec, před zatačkou, uprostřed komunikace bez středových svodidel a musel si být nepochybně vědom, že nejvyšší dovolenou rychlost překračuje. V řízení nebylo zjištěno nic, co by nasvědčovalo o opaku. Žalobce má řidičské oprávnění již od roku 1984, proto si musel být vědom rychlostního limitu mimo obec, jeho značného překročení při řízení vozidla i ohrožení,

kteřé způsobuje. Úvahy správních orgánů o materiálním znaku přestupku byly v souladu se zákonem a zjištěným skutkovým stavem o hodnotě naměřené rychlosti i nejvyšší dovolené rychlosti v daném místě (ostatně ani jednu z hodnot žalobce nerozporoval).

63. Nutno dodat, že žalobce jízdou o rychlosti 141 km/h porušil legitimní očekávání ostatních účastníků silničního provozu.
64. Žalobce si musel být vědom i značného překročení nejvyšší dovolené rychlosti, tedy míry překročení limitu. Žalobce coby držitel řidičského oprávnění musel vědět, že v daném úseku komunikace je nejvyšší dovolená rychlost 90 km/h (§ 18 odst. 3 zákona o silničním provozu). Na tachometru (rychloměru) ve vozidle musel žalobce vidět, jakou rychlostí jede. Žalobce jako řidič byl povinen svůj rychloměr sledovat. Podle § 3 odst. 2 zákona o silničním provozu *řídít vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdy na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích*. Ostatně, podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 1 As 73/2009-78, řidič vozidla je v zásadě odpovědný za spáchání přestupku [podle smyslu § 22 odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích], i tehdy, pokud k překročení maximální povolené rychlosti dojde za situace, kdy ve vozidle nefunguje rychloměr.
65. Úvaha o tom, zda jde o čin, který není trestným činem pro nedostatek škodlivosti pro společnost, se zásadně uplatní v případech, ve kterých posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty (srov. usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 9. 2017, sp. zn. 11 Tdo 344/2017, www.nsoud.cz). Toto pravidlo je analogicky použitelné i v souzené věci. Rychlost 141 km/h v úseku před zatačkou na komunikaci bez středových svodidel s dovolenou nejvyšší rychlostí 90 km/h (tedy rychlost o 63 % vyšší, tj. nikoli marginální překročení rychlosti) nelze rozhodně považovat za čin s nedostatkem škodlivosti pro společnost.
66. Lichá je námitka, že se správní orgány nevypořádaly s námitkami žalobce na jasné **zjištění místa přestupku**.
67. Ke všem žalobcovým námitkám, obsaženým v omluvě a odvolání, se správní orgány vyjádřily (jak je podrobně citováno výše) a soud se s jejich argumentací ztotožnil.
68. Dle § 77 zákona o přestupcích platí, že výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí mj. obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce. Ostatně, žalobce nenamítá, že by skutek mohl být zaměněn s jiným, což je hlavním účelem dostatečně přesného vymezení místa (stejně jako času a způsobu spáchání). Jak vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014–39, smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí je, *...aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním. V rozhodnutí, jímž se trestá za spáchaný přestupek, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen. To lze zajistit jen dostatečnou konkretizací údajů, které skutek charakterizují. Taková míra podrobnosti je nezbytná pro celé řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu*.

69. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014–39, uvedl, že místo spáchání přestupku lze vymezit např. za pomoci uvedení čísla popisného budovy v blízkosti místa spáchání přestupku, popř. zmíněním v blízkosti stojícího dominantního objektu či za pomoci souřadnic GPS, přičemž vadou výroku není ani neuvedení směru jízdy vozidla. Ve věci sp. zn. 5 As 88/2016 Nejvyšší správní soud akceptoval označení místa spáchání přestupku „*na pozemní komunikaci v Hradci Králové v ul. Pražská (v blízkosti kostela)*“ s odkazem, že žalobci i soudu v Hradci Králové je známo, jaké jsou místní poměry.
70. Z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu lze poukázat rovněž na rozsudek ze dne 21. 12. 2016, č. j. 1 As 248/2016–31, podle kterého je dostatečné označení přestupku ve výroku takto: „*Dne 21. 11. 2014 ve 20:35 na silnici I. tř. č. 26 v obci Březí ve směru na obec Draženov, jako řidič motorového vozidla Volvo V70, RZ X za jízdy držel v ruce hovorové zařízení.*“
71. V posuzovaném případě je označeno místo spáchání přestupku jak přesným popisem místa, tak GPS souřadnicemi. Navíc byl žalobce zastaven hlídkou Policie ČR bezprostředně po spáchání přestupku, takže dobře věděl, o jaké místo se jedná. Nadto při jednání dne 2. 8. 2016 byly provedeny důkazy mapovými podklady, které označení místa nad rámec dostatečného označení ještě dále doplnily. O místě spáchání přestupku tak nevznikly žádné pochyby.
72. Soud souhlasil s žalovaným o neuvěřitelnosti a neosvědčení žalobcova tvrzení o tom, že předmětné vozidlo v danou dobu a místě neřídil. **Skutkový stav** byl i v tomto směru zjištěn řádně a soud se s jeho zjištěním ztotožnil s městským úřadem a žalovaným. O totožnosti pachatele přestupku nebylo pochyb. Pouhé žalobcovo tvrzení, bez jakýchkoli dalších indicií, takovou pochybnost ani vznést nemůže.
73. Žalobce byl hlídkou Policie ČR zastaven ihned po zjištění překročení rychlosti, jak bylo podrobně citováno z podkladů napadených rozhodnutí. Řidič zastaveného vozidla předložil policistům řidičský průkaz č. EJ 814 565 a osobní údaje řidiče ověřila oprávněná úřední osoba z evidence obyvatel, jak se podává ze správního spisu. Totožné číslo řidičského průkazu obsahuje i výpis z evidence řidičů na jméno žalobce a jeho identifikační údaje. Žalobce převzal předvolání a týž den udělil plnou moc k zastupování v řízení o přestupku. Podpis žalobce na oznámení přestupku, doručence k předvolání, plné moci i na plné moci přiložené k žalobě je shodný. Žalobce v průběhu celého správního ani soudního řízení neuvedl žádný důvod, indicii, skutečnost, proč by neměl být řidičem vozidla v době spáchání přestupku. Posouzením uvedeného nelze dospět k jinému závěru, než že žalobce byl v dané době a místě řidičem předmětného vozidla a přestupku se dopustil.
74. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
75. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.)

a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 31. ledna 2018

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně